

Yttrande från Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Bakgrund

En före detta deltagare vid Forsa folkhögskola har den 3 december 2020 anmält skolan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR). Anmälan gäller folkhögskolans beslut om avskiljande. Anmälaren anger att hen den 17 november 2020 hade ett samtal med vicerektor och en lärare där de informerade om ett rykte att hen använder droger och bad hen att ta ett drogtest, vilket anmälaren gjorde. I därefter följande samtal med rektor, vicerektor och lärare angav anmälaren att det positiva drogtestet berodde på att hen tog av läkare utskriven medicin dagen innan. Skolan efterfrågade recept på medicinen och anmälaren anger att hen visade ett intyg på ett recept från 2018. Anmälaren anger att hen blev avstängd i två veckor på grund av bruk av narkotika och den 3 december 2020 fick besked av rektor att skolans styrelse beslutat att avskilja hen från skolan. Anmälaren har uppfattat att skolan har behandlat hen orättvist och att det har en koppling till hens religiösa tillhörighet, något som i så fall inte skulle vara förenligt med diskrimineringslagen.

Av skolans underlag framgår att det gjordes en överenskommelse mellan rektor och den tidigare deltagaren den 17 februari 2020. Anmälaren informerades i överenskommelsen om att hens beteende hade en negativ påverkan på andra kursdeltagares studiemiljö vilket enligt skolans regler kan ligga till grund för avstängning. Anmälaren åtog sig att inte upprepa detta agerande samt föra samtal med skolans kurator. Skolan anger i underlaget att kursdeltagare och personal upplevt den tidigare deltagarens beteende som kränkande. Skolan övergick till fjärrstudier under våren 2020 och konflikterna upphörde, men under hösten 2020 återgick skolan till studier på plats och de upplevda kränkningarna återkom. Skolan bad anmälaren att genomgå ett drogtest. Detta genomfördes den 17 november 2020 och visade positivt, vilket föranledde en omedelbar avstängning. Skolan har inte fått ta del av recept som fullt ut förklarar det positiva resultatet. Vid ett möte den 25 november 2020 får anmälaren skriftlig och muntlig information om avstängningen och om skolans utredning. Den 3 december 2020 får hen

ta del av beslut från styrelsen om avskiljande. I beslutet anges att skolledningen har, med hänvisning till studeranderätten och skolans ordningsregler, gjort den samlade bedömningen att det i nuvarande situation inte är möjligt för anmälaren att fortsätta studera på skolan.

Enligt skolans studeranderättsliga ordning kan agerande som påtagligt påverkar skolans studie och arbetsmiljö negativt ligga till grund för avstängning eller avskiljande. Handlingsplan vid disciplinära åtgärder inleds med att deltagaren har ett samtal med rektor och lärare som dokumenteras i en signerad överenskommelse. Sedan följer ett uppföljande samtal inför vilket rektor har inhämtat mer information, kvarstår problemet kan rektor besluta om tidsbegränsad avstängning. Därefter följer ett andra uppföljningssamtal. Om problemet har upphört krävs inga ytterligare åtgärder. Om problemet kvarstår kan rektor fatta ett interimistiskt beslut om fortsatt avstängning från skolan, i avvaktan på att ärendet prövats av styrelsen som kan fatta beslut om avskiljande från utbildningen. Handlingsplan vid misstanke om brott mot skolans regler gällande alkohol och andra droger anger att om bruk bekräftas genom den studerandes eget medgivande eller genom provtagning stängs den studerande av tills ett negativt test uppvisas. Därefter får den studerande skriva ett avtal med skolan innefattande en individuell handlingsplan, där hen försäkrar att fortsättningsvis följa skolans regler vad gäller droger i alla skolsammanhang. Den studerande ska på skolledningens begäran fortlöpande ställa sig till förfogande för provtagning, för att därigenom bevisa att ingånget avtal med skolan följs. Skulle den studerande bryta mot det ingångna avtalet, avskiljs den studerande från skolan.

Anmälaren har beretts tillfälle att kommentera skolans underlag och vidhåller sin uppfattning.

Bedömning

FSR utreder om aktuella beslut fattats i enlighet med folkhögskolans regelverk. I rektors beslut om avstängning hänvisas till att utredningar ska genomföras i enlighet med vad som följer av kapitlen om disciplinära åtgärder respektive om alkohol och andra droger i skolans studeranderättsliga ordning. FSR konstaterar att dessa planer delvis skiljer sig åt när det gäller hur ärenden ska hanteras. FSR noterar att skolan har följt sin handlingsplan gällande disciplinära åtgärder. Gällande skolans handlingsplan om alkohol och andra droger noterar

FSR att skolan inte har följt upp det positiva testresultatet med ytterligare ett drogtest, vilket handlingsplanen anger. Det är angeläget att utröna om det fanns medicinska skäl till det positiva resultatet, då det kan ha uppkommit på grund av bruk av receptbelagda läkemedel. FSR är kritiskt till att det i underlaget från skolan är otydligt om anmälaren stängs av enligt skolans handlingsplan för disciplinära åtgärder, eller skolans handlingsplan avseende användning av alkohol och droger.

FSR konstaterar att styrelsens beslut fattats med hänvisning till skolledningens samlade bedömning. Det framgår inte om styrelsen har gjort en egen bedömning av ärendet. FSR betonar vikten av att deltagare har möjlighet att överklaga rektors beslut till styrelsen och där få en oberoende prövning av sin sak. FSR ser allvarigt på att det i underlaget från skolan finns en osäkerhet i behandlingen av ärendet hos styrelsen.

FSR uttalar sig inte i frågan om huruvida Forsa folkhögskola överträtt diskrimineringslagen, eftersom det är en fråga för DO.

Rekommendationer

FSR rekommenderar Forsa folkhögskola att

- låta styrelsen tar upp ärendet för förnyad prövning, samt
- säkerställa deltagares möjlighet att hos styrelsen överklaga rektors beslut och få en oberoende prövning av sin sak.

Detta yttrande har beslutats av Anna Medin (ordförande), Monika Andersson (RIO), Robert Uitto (SKR) samt Lars-Håkan Bild och Erik Isaksson (studeranderepresentanter). Föredragande har varit Anna Göthner (Folkbildningsrådet).

För Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Anna Medin

Anna Göthner